

KURIKULÁRNA REFORMA NA SLOVENSKU

■

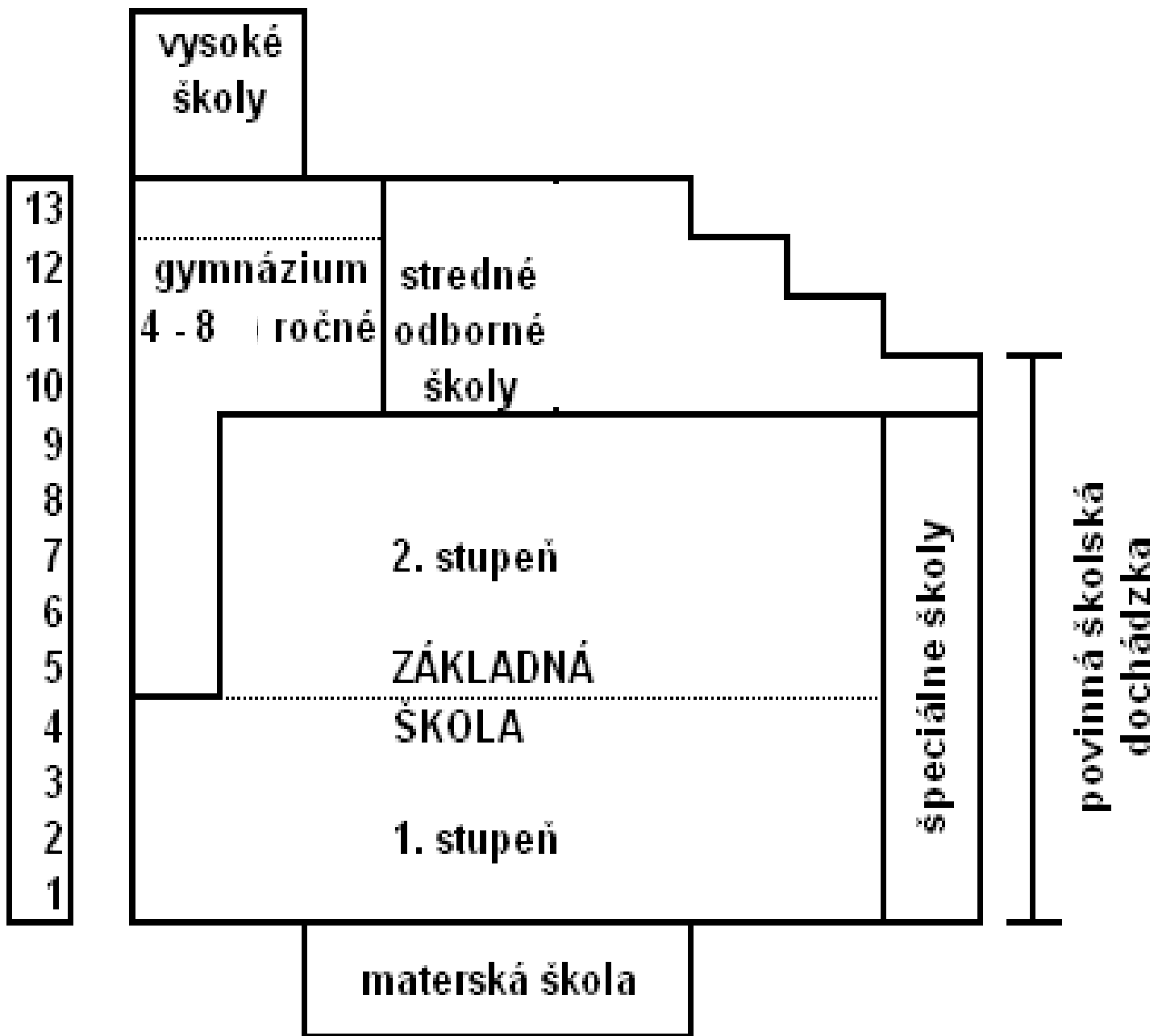
JEJ SILA A SLABOSŤ

ŠTEFAN PORUBSKÝ

**PEDAGOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY MATEJA BELA
V BANSKEJ BYSTRICI**

CENTRUM EDUKAČNÉHO VÝSKUMU

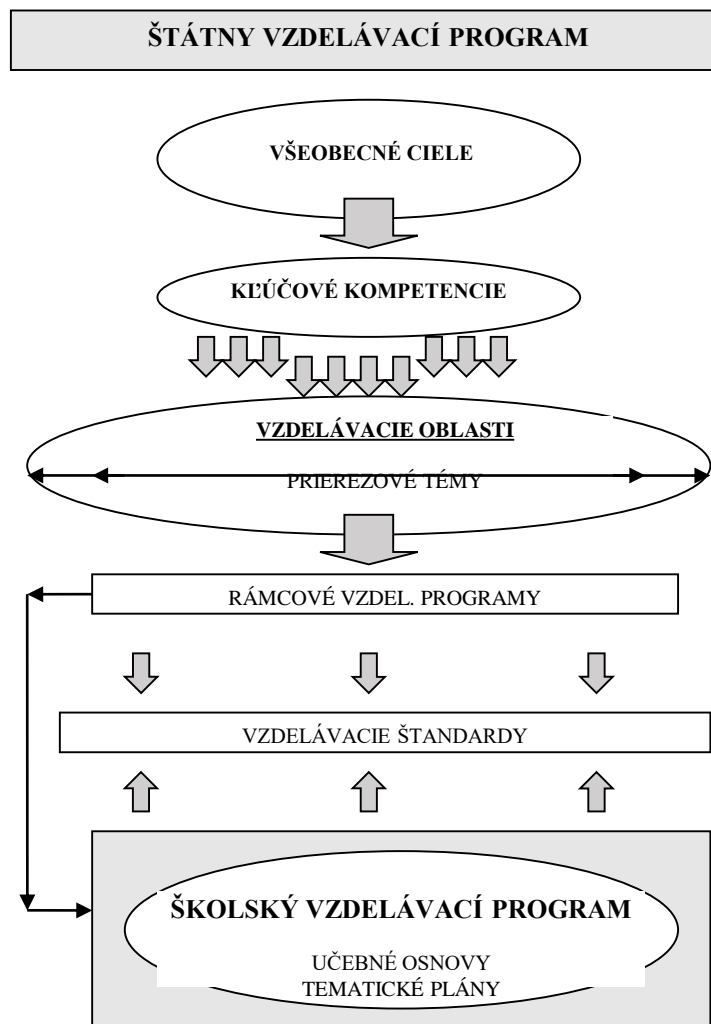
Praha, 15. 2. 2017

NEUTÍCHAJÚCI TOK „REFORIEM“

obdobie	centrálna „reformná“ kategória	reformný tlak zhora resp. zdola	reálne dopady
1989 – 1992 dekonštrukcia Duch školy, (1990)	demokratizácia a tvorivá klíma	súzvuk	nové ideály
1992 – 2001 „stabilizácia“ rozpad Československa, Konštantín (1994)	národno-štátny záujem, tvorivo-humanistická výchova	zdola, krátky „odmäk“ v 1994 - súzvuk	bez zásadného vplyvu na edukačnú realitu – nesystémové inovácie zdola hlavne v MŠ a na 1. st. ZŠ
2001 – 2008 pokusy o „rekonštrukciu“ Milénium (2001), vstup do EÚ v 2004	európska dimenzia, kurikulárna transformácia	nárast iniciatívy zhora	samosprávny systém, sprehľadnenie financovania školy
2008 – 2015 2008 nový školský zákon, „implementácia“ kurikulárnej reformy	„iscedy“, kľúčové kompetencie	zhora	dvojúrovňový model kurikula
2016 na prahu „najväčšej reformy za posledných 25 rokov“, Učiace sa Slovensko (2016)	kvalita, dostupnosť, efektívnosť	zhora	?

KURIKULÁRNA REFORMA Z ROKU 2008

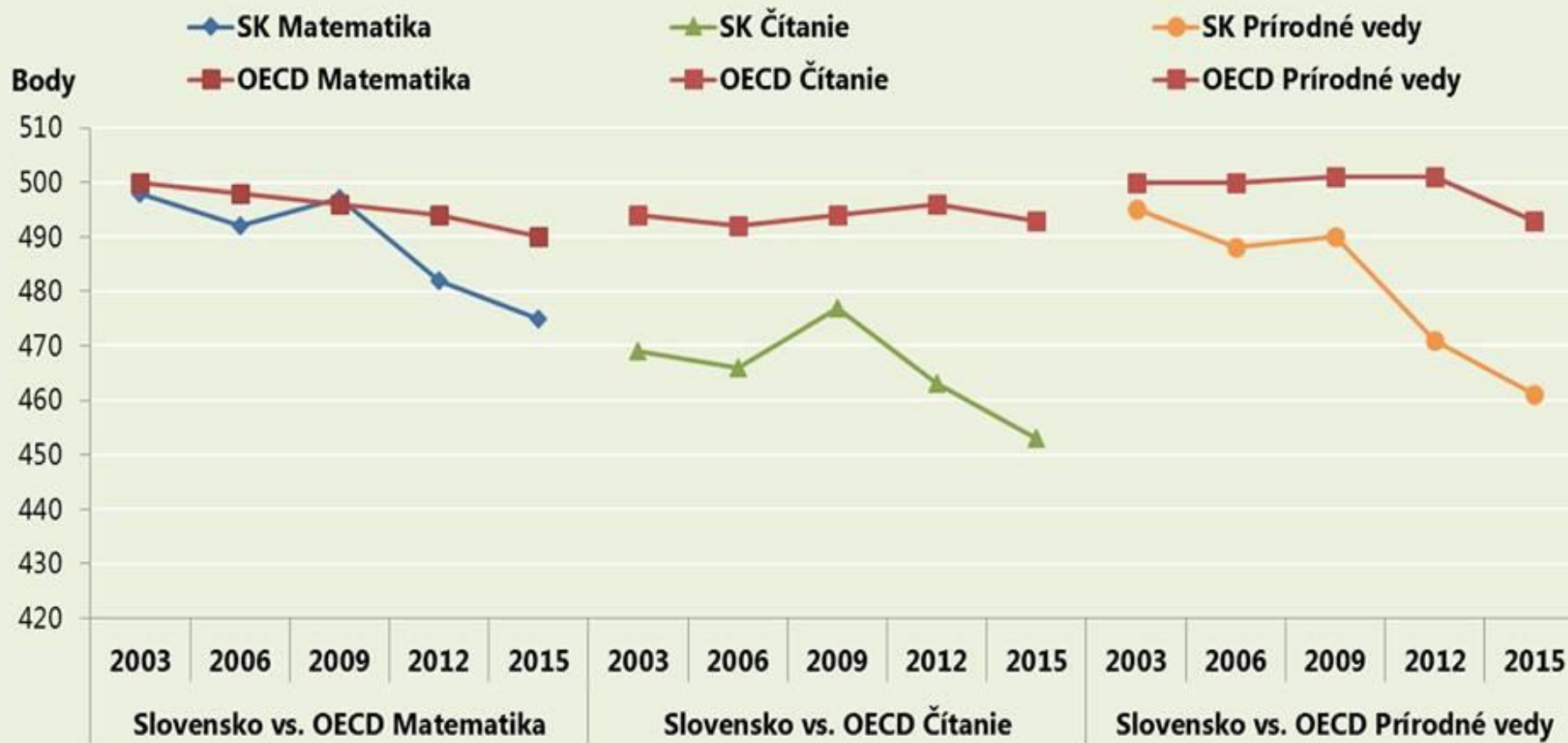

REFORMA NEBOLA ÚSPEŠNÁ

DÔVODY NEÚSPECHU

- **NEPRIPRAVENOSŤ, NEKONCEPČNOSŤ, NEJASNÉ CIELE**
- **NEADEKVÁTNE FINANČNÉ ZABEZPEČENIE**
- **NEDOSTATOČNÁ POLITICKÁ A VEREJNÁ PODPORA**
- **IGNOROVANIE ROLY UČITEĽOV V PROCESSE IMPLEMENTÁCIE KURIKULÁRNEJ REFORMY**

PISA - SLOVENSKO A OECD

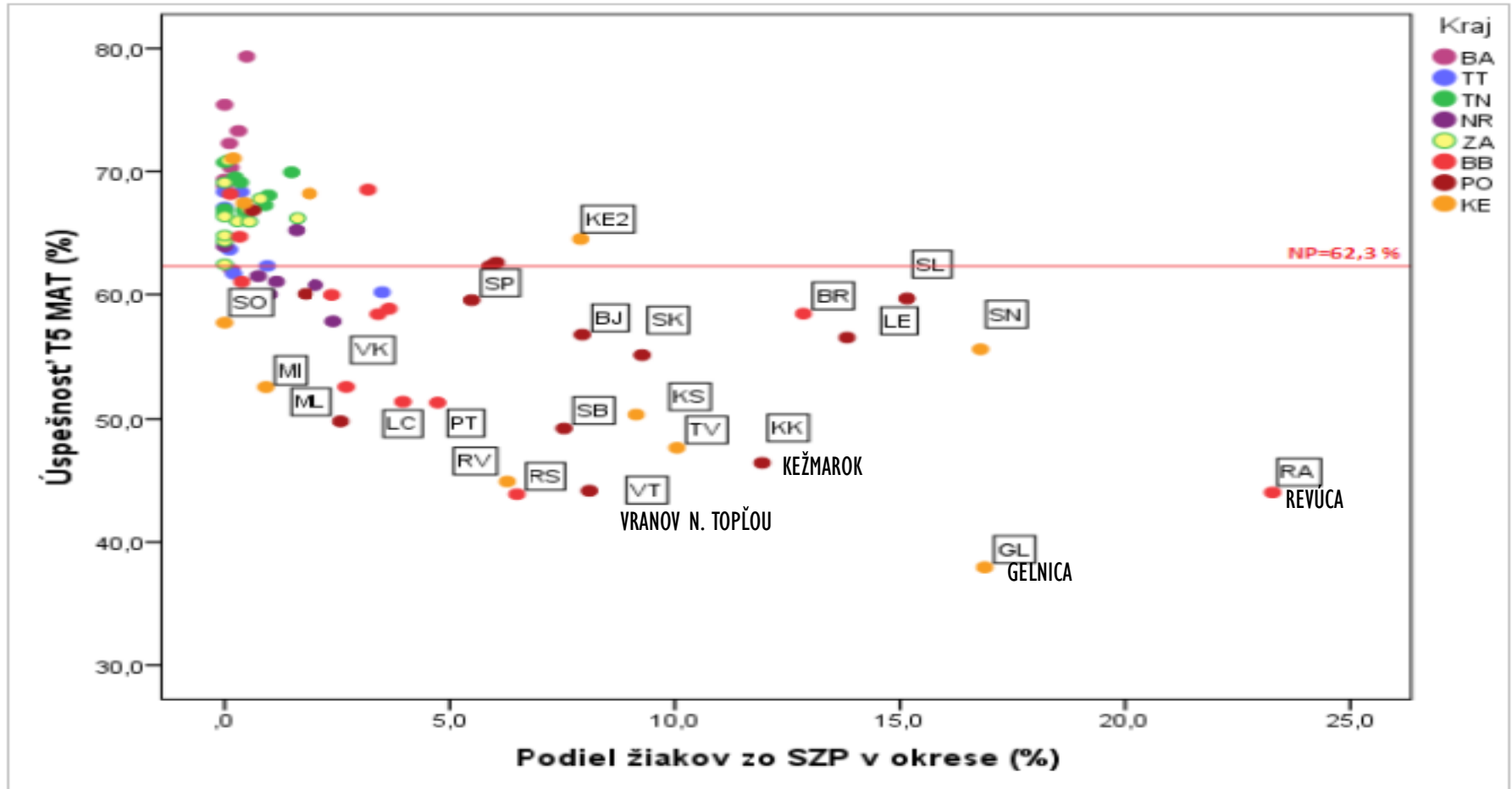

Zdroj: <https://dennikn.sk/664131/piataci-z-chudobnych-rodin-napisali-testy-z-matematiky-na-24-percent-slovensky-priemer-je-62/>

„Zatiaľ čo v minulosti sme zaostávali vo výsledkoch najmä z titulu horších výsledkov znevýhodnených skupín (aj v porovnaní so zahraničím), v roku 2015 sa zhoršili výsledky naprieč socioekonomickými skupinami,“ napísal Inštitút finančnej politiky vo svojom komentári k výsledkom PISA.

TESTOVANIE 5 (2016)

Porovnanie úspešnosti žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia podľa okresov

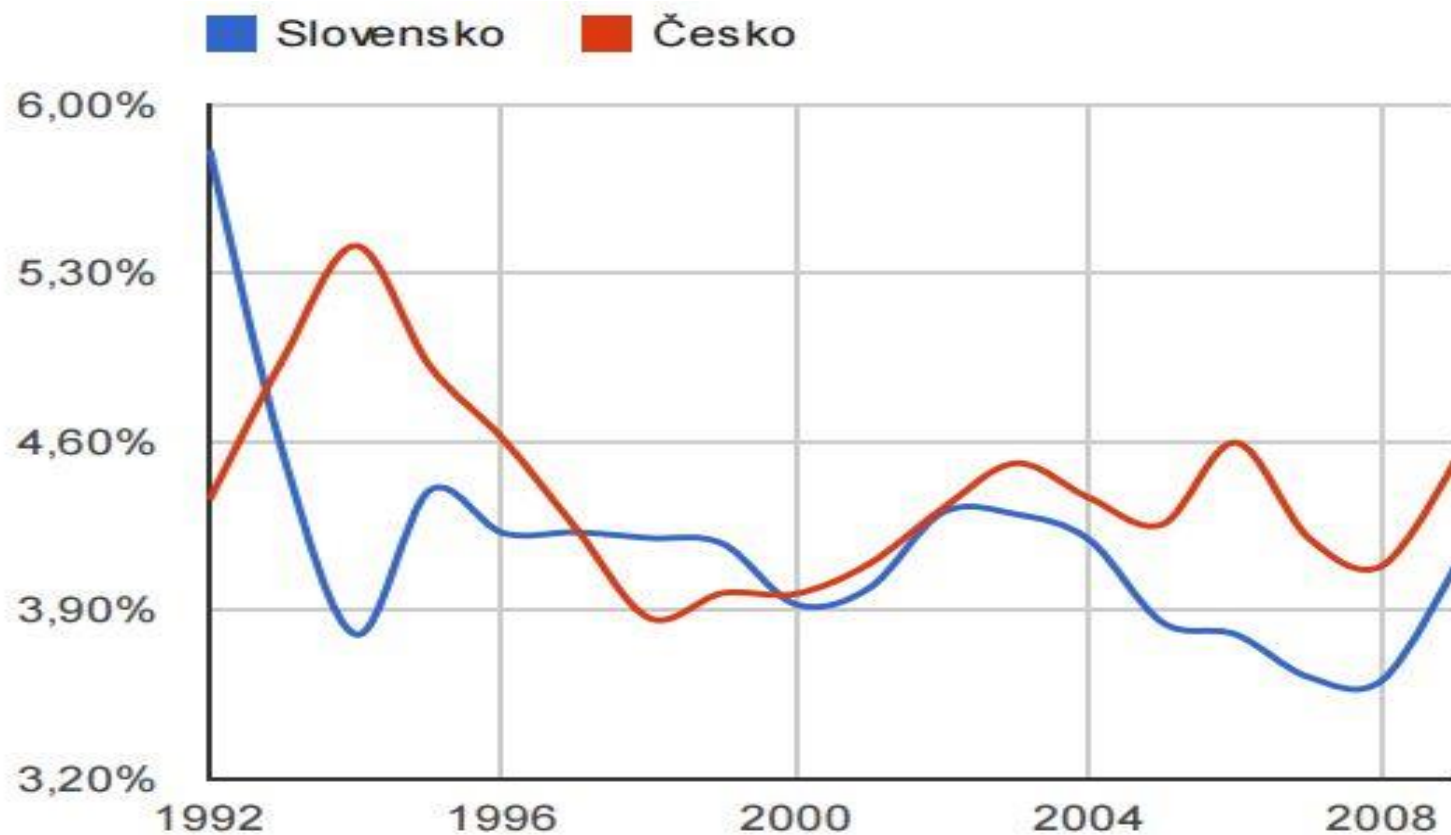

Zdroj: <https://dennikn.sk/664131/piataci-z-chudobnych-rodin-napisali-testy-z-matematiky-na-24-percent-slovensky-priemer-je-62/>

Žiaci zo sociálne slabého prostredia - zo 45-tisíc ich bolo takmer dvetisíc (teda 3,6 percenta z celkového počtu žiakov). V priemere bola úspešnosť z matematiky 62,3 percenta, žiaci z chudobných rodín v priemere 24 percent.

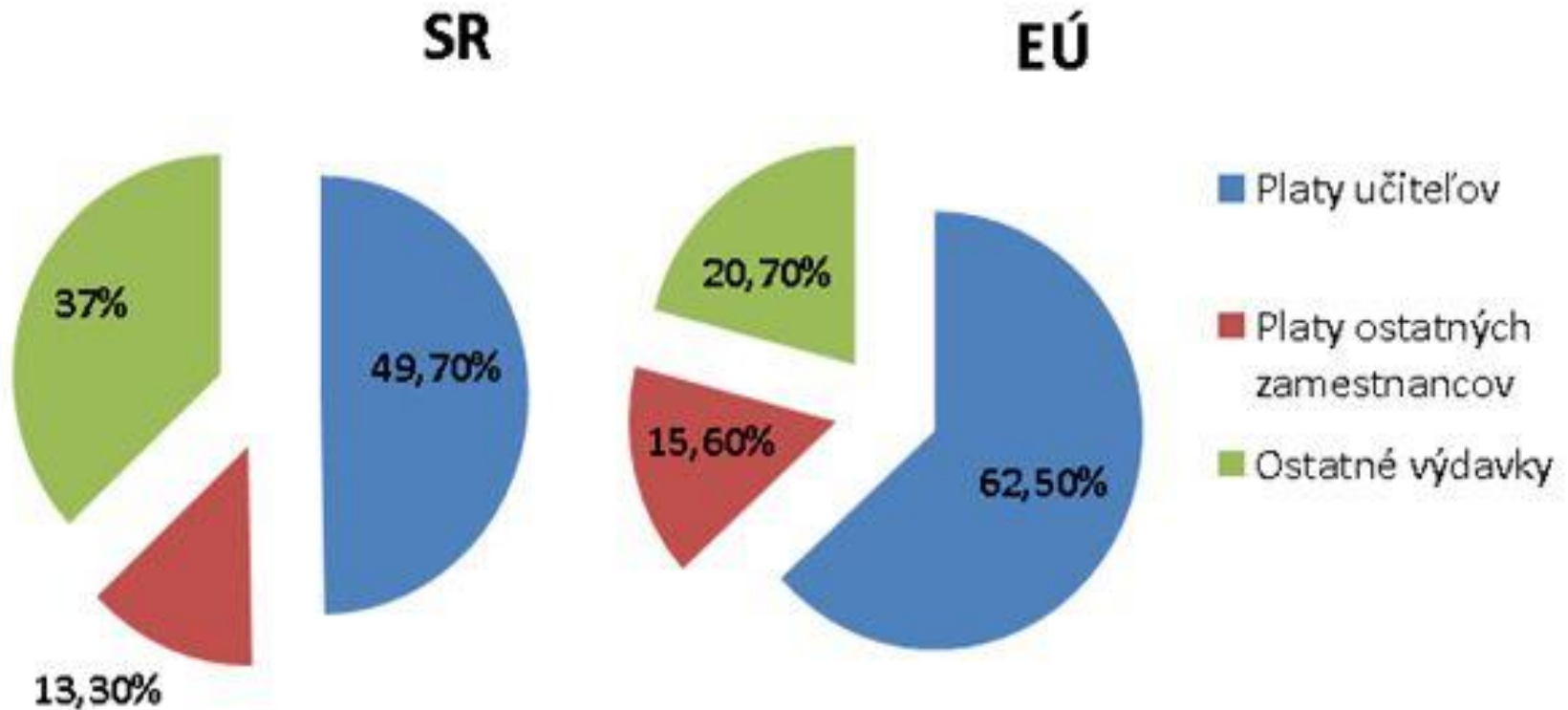
VEREJNÉ VÝDAVKY NA VZDELÁVANIE ČR - SR

Verejné výdavky na vzdelávanie ako % HDP. Zdroj: Svetová banka.

Podľa: <http://ekonomika.sme.sk/c/6653761/pozrite-si-vyvoj-ceska-a-slovenska-na-siedmich-grafoch.html>

Podiel rôznych výdavkov na bežných výdavkoch na základné školstvo (2012)

Zdroj: Education at glance (2015), podľa <http://blog.etrend.sk/iness/viac-penazi-automaticky-neznamena-viac-muziky.html>

Implementácia kurikulárnej reformy v základných školách v Slovenskej republike (APVV 0713-12)

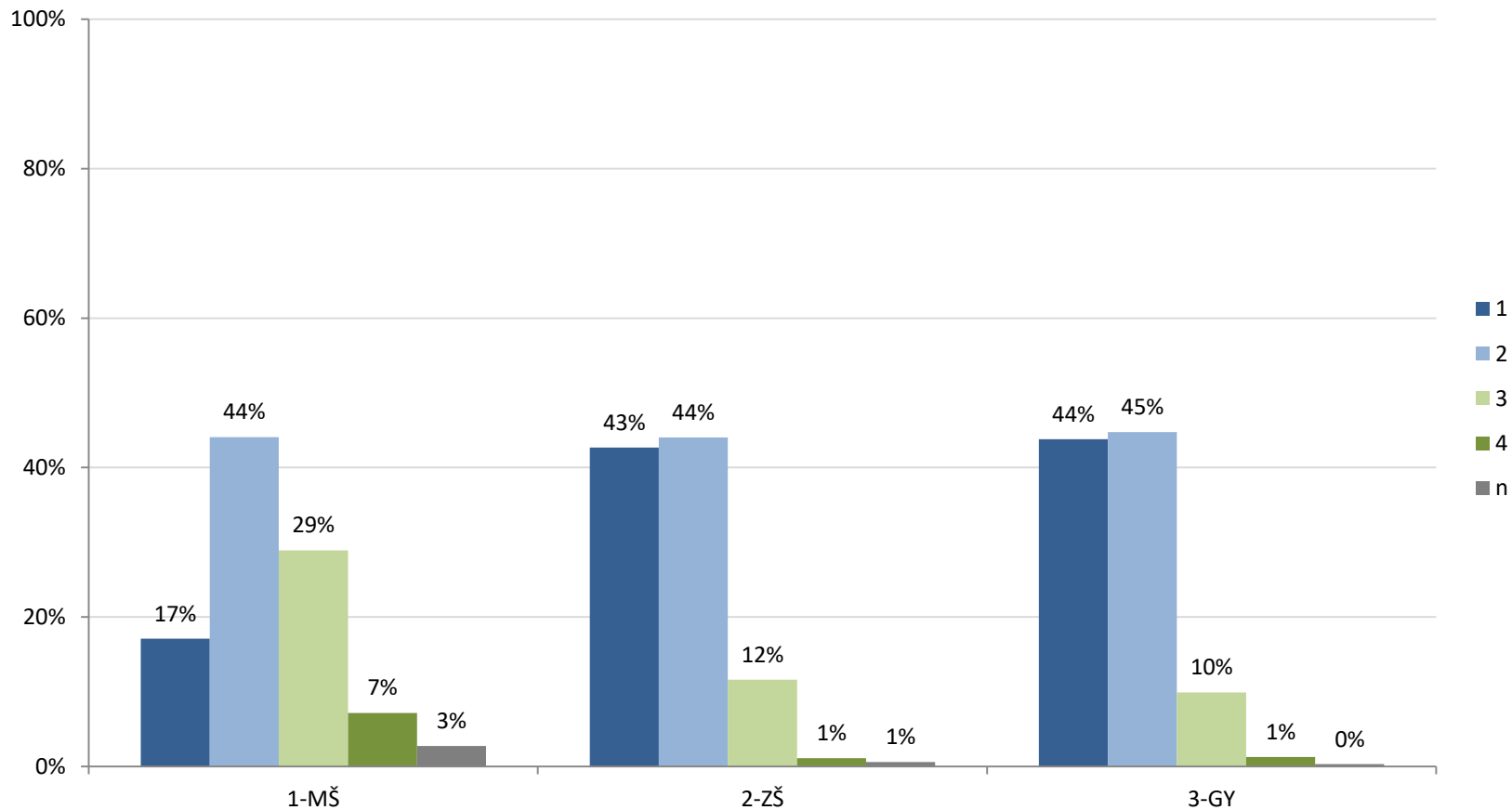
EMPIRICKÝ VÝSKUM V ZÁKLADNÝCH ŠKOLÁCH + PRE ŠPÚ V MŠ A G

Skúmať tri kľúčové oblasti implementácie kurikulárnej reformy:

- **oblasť postupov**, ktoré školy aplikovali a aplikujú pri implementácii kurikulárnej reformy transformáciou štátneho vzdelávacieho programu na úroveň projektovania školského vzdelávacieho programu
- **oblasť faktorov**, ktoré determinujú spôsoby rozhodovania a rozhodnutia školského manažmentu a učiteľov pri projektovaní školského vzdelávacieho programu a pri jeho realizácii v podmienkach školskej výučby
- **oblasť postojov** školských manažmentov a učiteľov základných škôl k procesom transformácie vzdelávacieho a školského systému po roku 1989 a špecificky v oblasti kurikulárnej reformy naštartovanej v roku 2008 novým školským zákonom

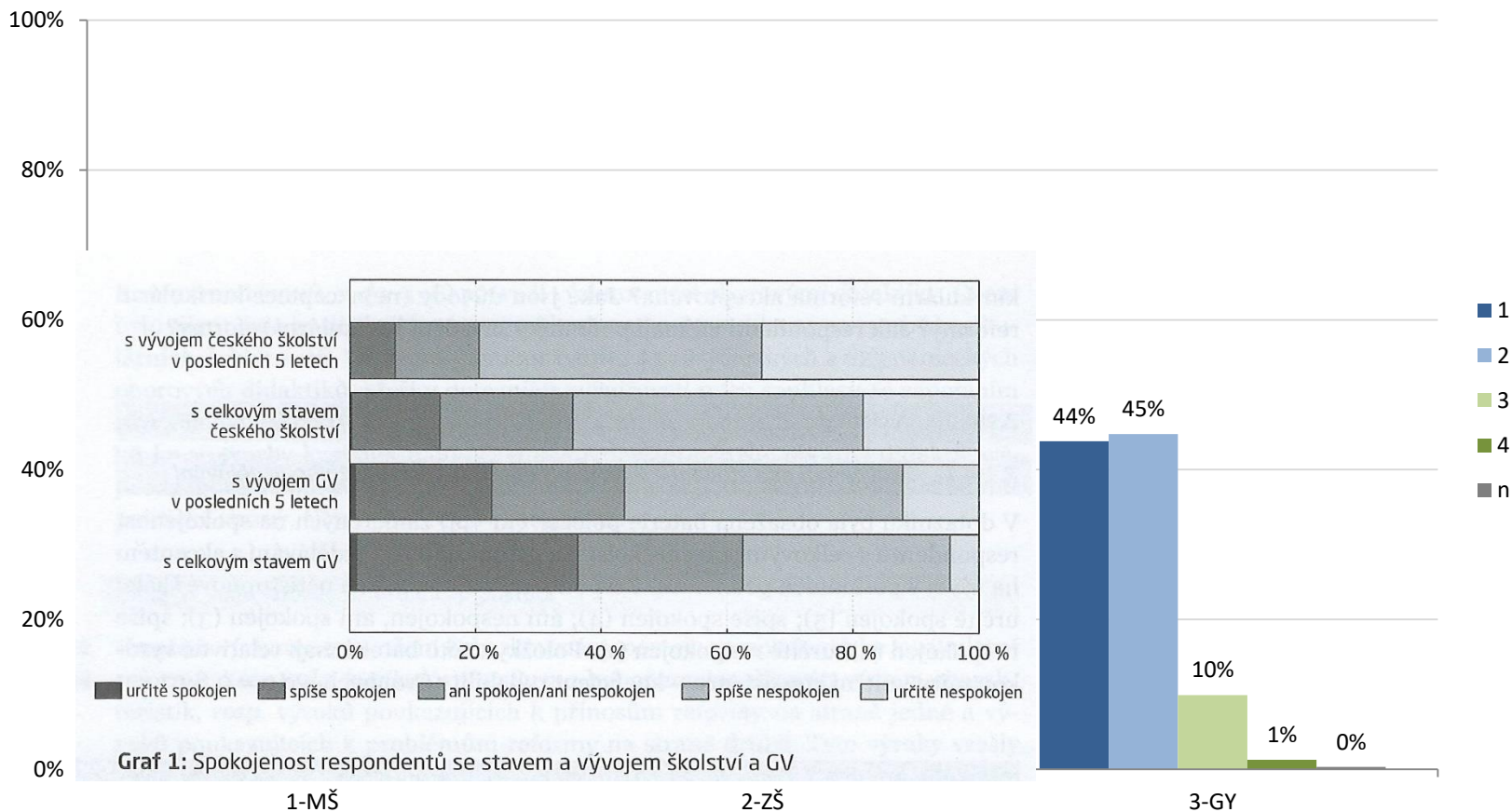
Výskumu, realizovaného formou elektronicky distribuovaného dotazníka sa zúčastnilo celkom **1503 anonymných respondentov**. Z toho bolo 363 z MŠ, 827 zo ZŠ a 313 z gymnázií.

Po roku 2008 nastala v školstve výrazná pozitívna zmena (i0102)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

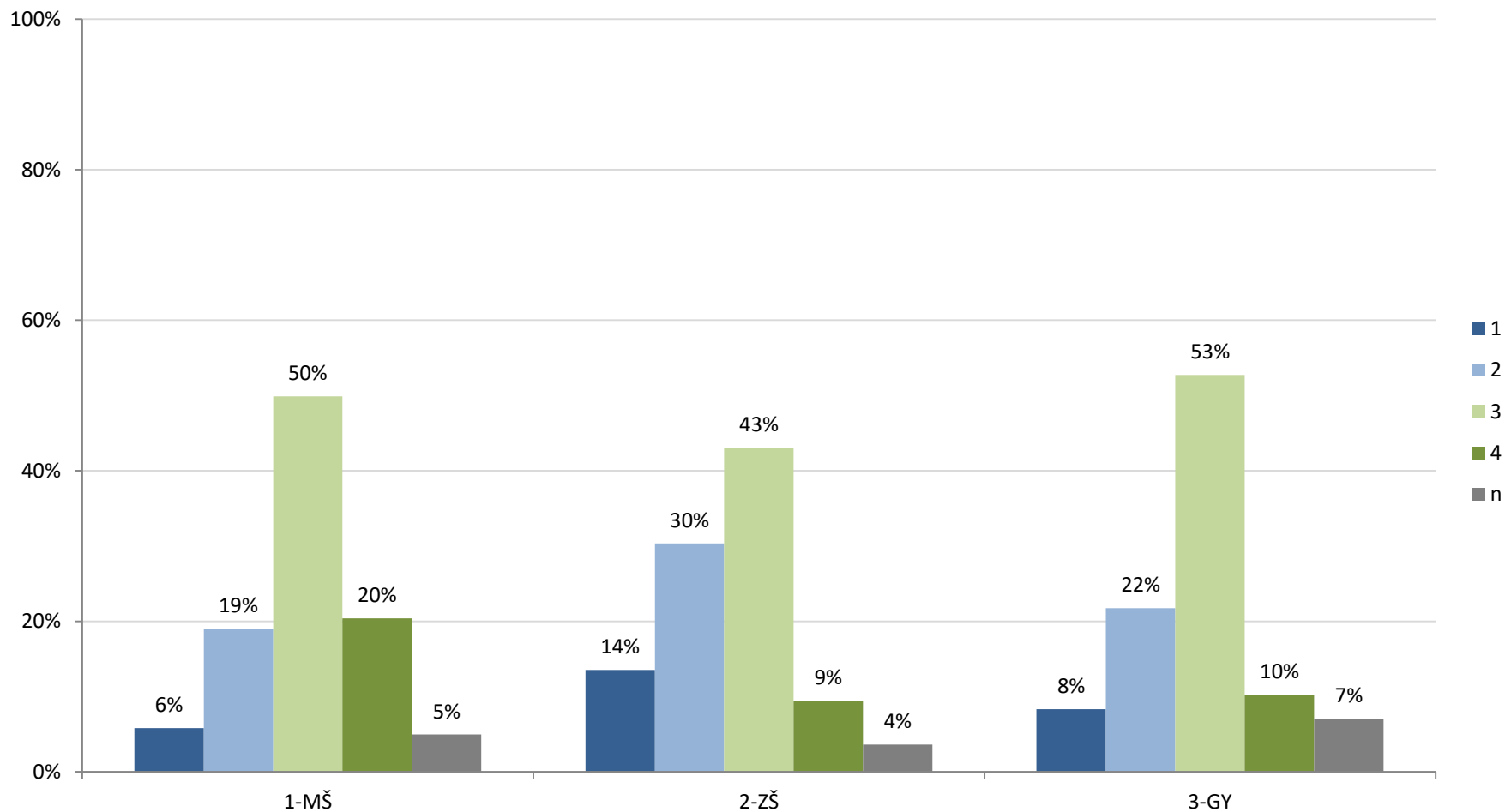
Po roku 2008 nastala v školstve výrazná pozitívna zmena (i0102)

I určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

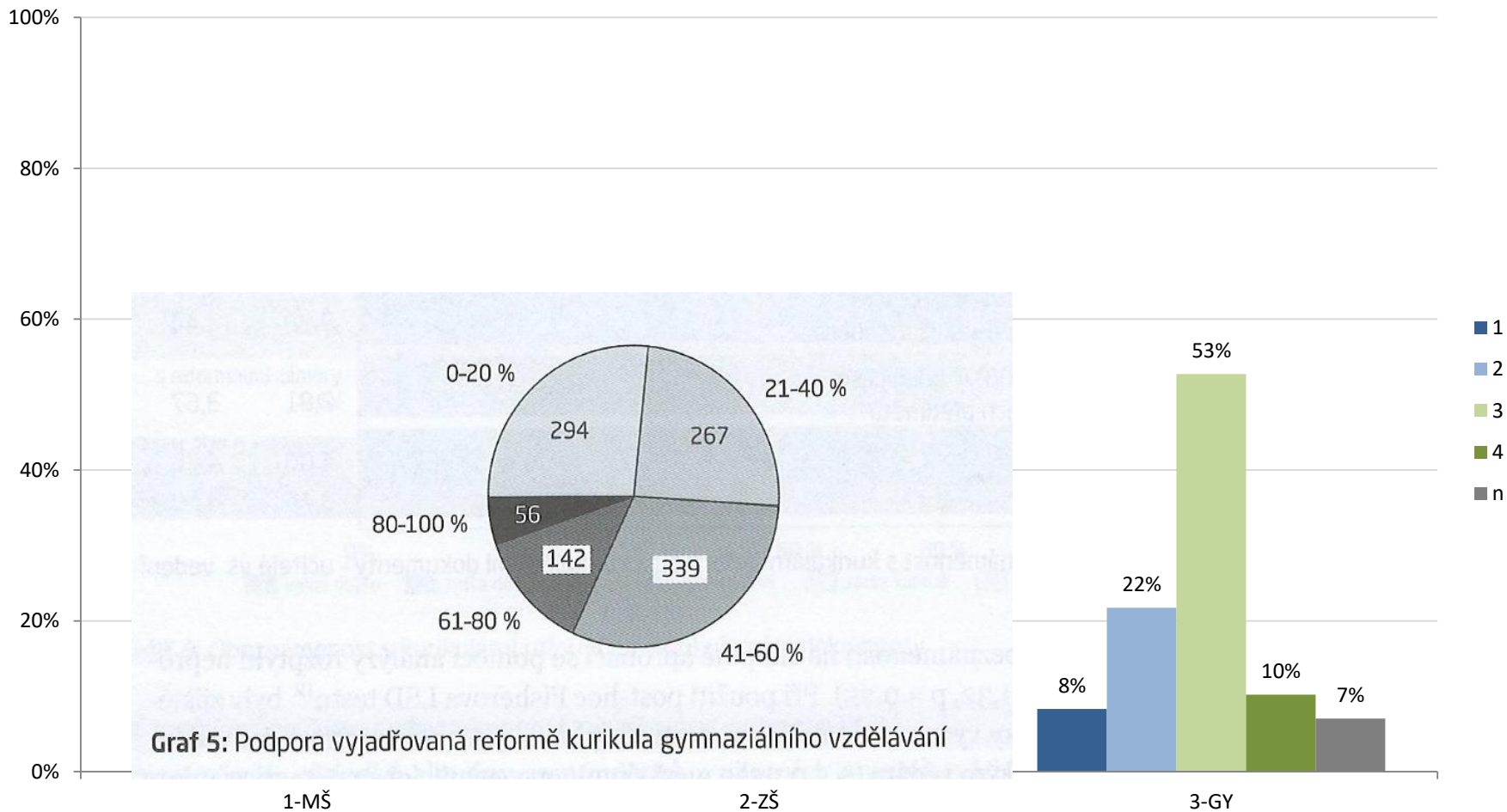
Zdroj pre ČR: Janík, T. et al. 2010. *Kurikulární reforma na gymnáziích: výsledky dotazníkového šetření*. Praha: VÚP.

Doteraz to v školstve nebolo uspokojujivé, ale malo by sa v reformách pokračovať (i0105)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

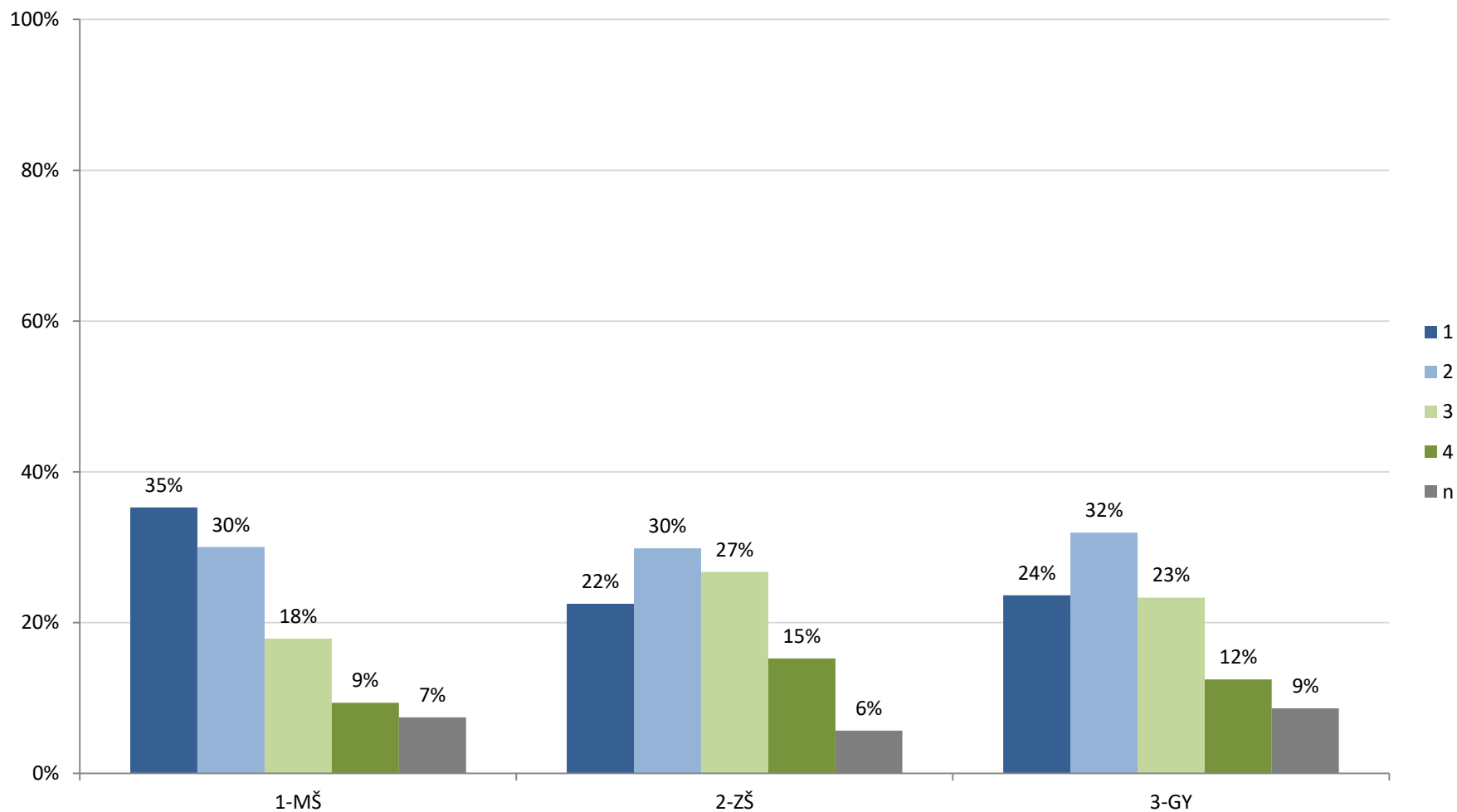
Doteraz to v školstve nebolo uspokojujivé, ale malo by sa v reformách pokračovať (i0105)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

Zdroj pre ČR: Janík, T. et al. 2010. *Kurikulární reforma na gymnáziích: výsledky dotazníkového šetření*. Praha: VÚP.

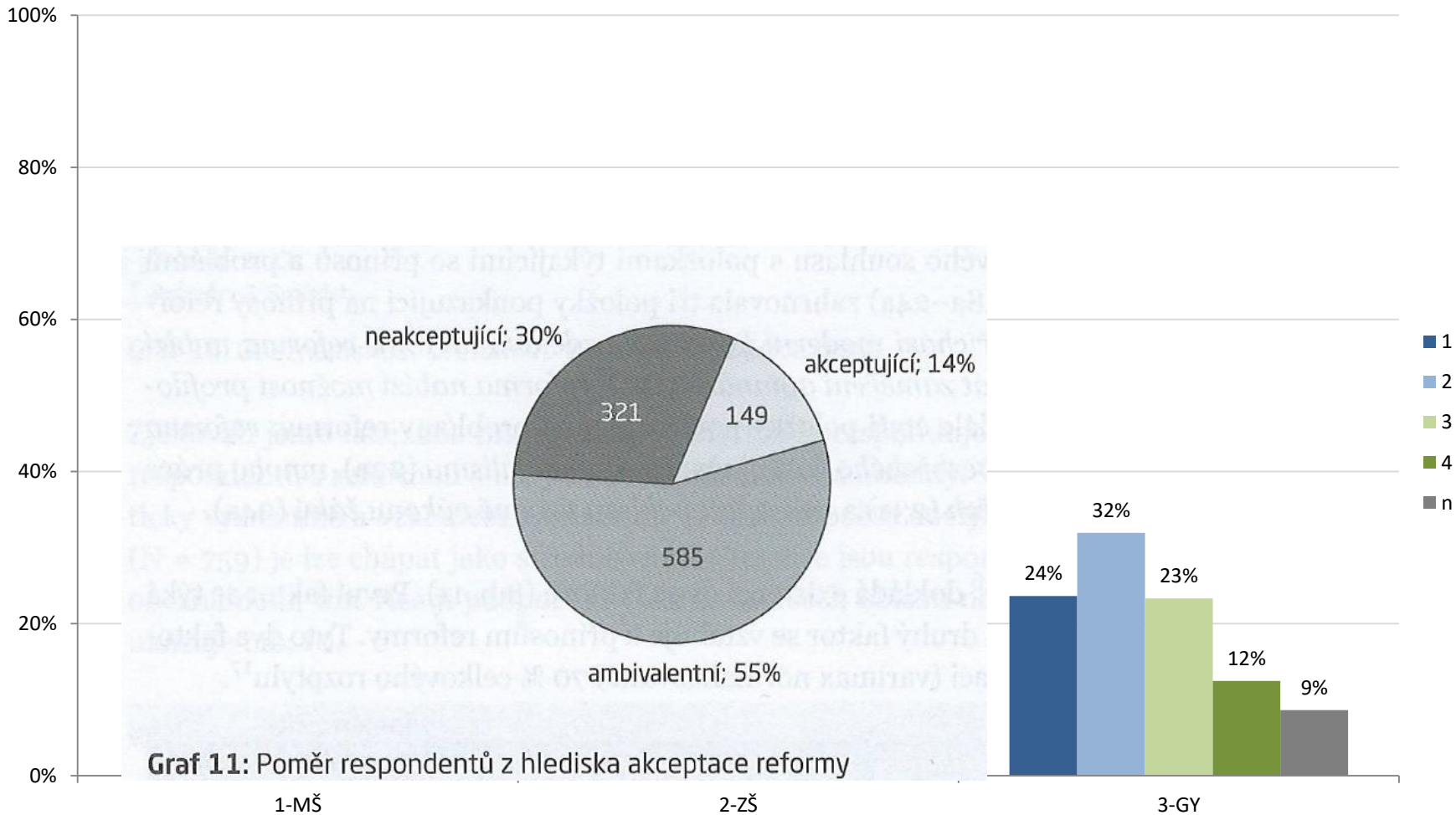
Prvé informácie o povinnosti učiteľov vytvárať školské vzdelávacie programy som prijal/a odmietavo(i0904)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

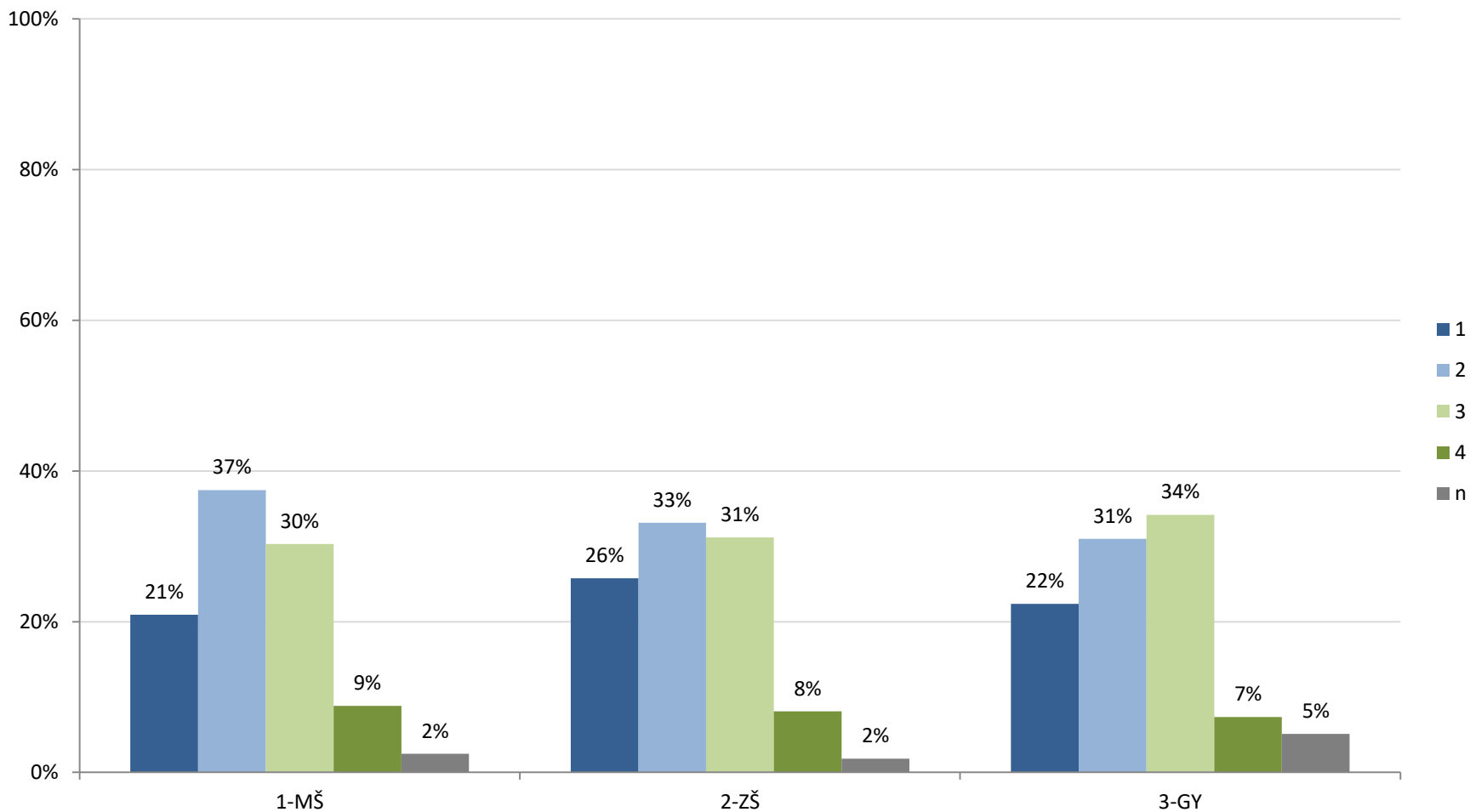
Prvé informácie o povinnosti učiteľov vytvárať školské vzdelávacie programy som prijal/a odmietavo(i0904)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

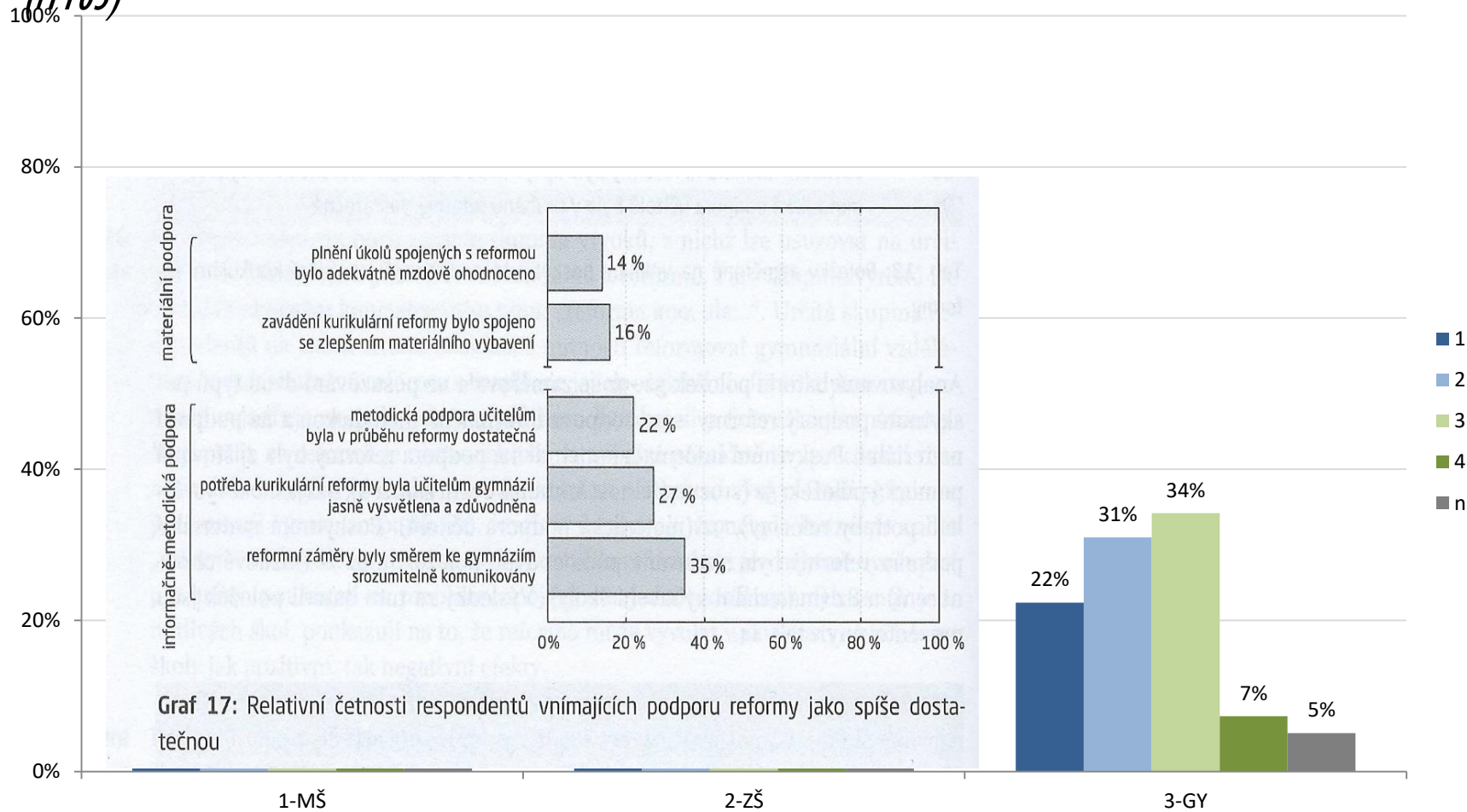
Zdroj pre ČR: Janík, T. et al. 2010. *Kurikulární reforma na gymnáziích: výsledky dotazníkového šetření*. Praha: VÚP.

K vytváraniu školského vzdelávacieho programu som mal/a k dispozícii dostatočnú odbornú podporu (i/103)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

K vytváření školského vzdělávacího programu som mal/a k dispozícii dostatočnú odbornú podporu (i/103)

Graf 17: Relativní četnosti respondentů vnímajících podporu reformy jako spíše dostačnou

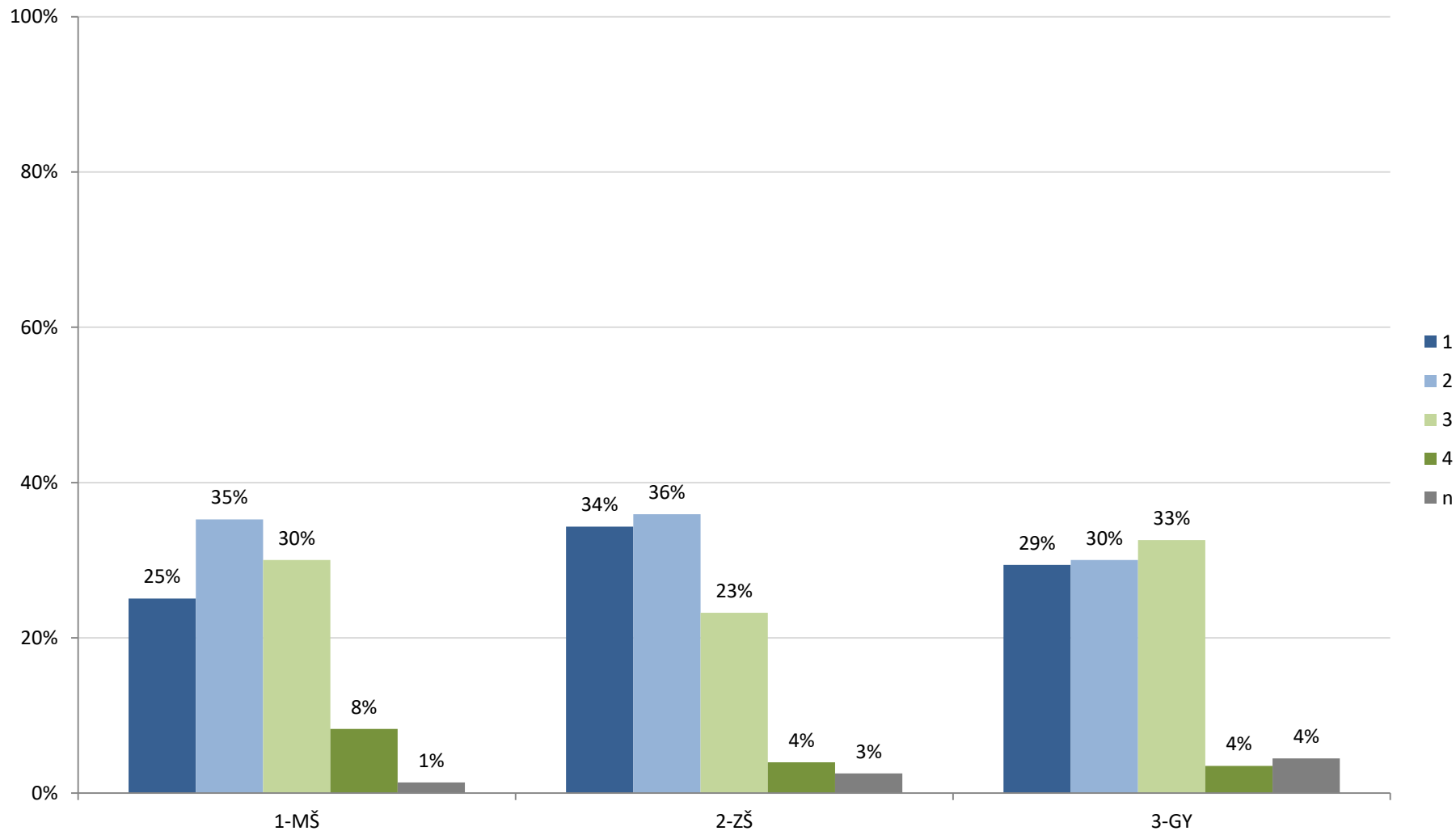
1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

Zdroj pre ČR: Janík, T. et al. 2010. *Kurikulární reforma na gymnáziích: výsledky dotazníkového šetření*. Praha: VÚP.

Myslím si, že do procesu tvorby školského vzdelávacieho programu (ŠKVP) by mali vstupovať:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	64%
Štátny pedagogický ústav	75%
zriaďovateľ	29%
Metodicko-pedagogické centrum	72%
miestne zastupiteľstvo	7%
sponzori školy	8%
podnikatelia v regióne	11%
cirkev a náboženské združenia	8%
politické strany pôsobiace v regióne a obci	1,4%
občianske združenia (ochranári, športovci a pod.)	12%
odborárske organizácie pôsobiace v škole	18%
profesijné združenia a organizácie pedagogických zamestnancov	50%
rodičia	32%
rôzni experti a odborníci na problematiku vzdelávania mimo Vašej školy	55%
školská inšpekcia	45%

Myslím si, že do procesu tvorby školského vzdelávacieho programu (ŠKVP) by mali vstupovať rodičia (i1713)

1 určite nesúhlasím, 2 skôr nesúhlasím, 3 skôr súhlasím, 4 určite súhlasím, 5 neviem, neodpovedali

ZÁVERY